

Paweł Valde-Nowak

Jabłonka, woj. nowosądeckie. Stanowisko 20

Informator Archeologiczny : badania 16, 34-35

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Prace prowadził zespół pod kierunkiem doc.dr hab. Aleksandry Cofty-Broniewskiej. Finansował Wojewoda Bydgoski. Drugi sezon badań osiedla grupy radziejowskiej kultury pucharów lejkowatych i cmentarzyska kultury przeworskiej.

Wyeksplorowano powierzchnię 712 m² wyraźnie zaznaczającego się na tle płaskiej wysoczyzny wyniesienia. Zarejestrowano ślady działalności ludności grupy radziejowskiej kultury pucharów lejkowatych i grupy kruszańskiej kultury przeworskiej.

1/ Odkryto zespół 4 obiektów /nie licząc części dołków hipotetycznie wiązanych z tą fazą osadniczą /: 2 "jamy produkcyjne", rów oraz konstrukcję "megalityczną" - bliżej nieokreślonych funkcji. Materiał źródłowy zgromadzony głównie w "jamach produkcyjnych" rzuca całkiem nowe światło na wytwórczość kamieniarską i rogowiarską społeczeństw "radziejowskich". Ceramika wydaje się wykazywać cechy fazy VB kultury pucharów lejkowatych, znajdujące najściślejsze analogie w zespole z pobliskiego stanowiska 55 w Inowrocławiu.

2/ Zbadano względnie całościowo cmentarzysko "sanktuarium" - tzw. typu kruszańskiego /por. Krusza Zamkowa stanowisko 13/. Nekropole tworzy: obiekt sanktuaryjny /głęboki, prostokątny wkop o wymiarach 5 x 2,5 m, na dnie którego zalegały kości zwierzęce i ludzkie/, ogrodzenie otaczające przestrzeń wokół sanktuarium o powierzchni ok. 14 x 22 m oraz pochówki /23 groby/.

Relacje przestrzenno-chronologiczne pomiędzy tymi elementami wskazują na istnienie kilku faz rozwoju obiektu, uwidaczniając istotne modyfikacje jego założeń konstrukcyjno-symbolicznych. Wstępna analiza wyposażenia grobów pozwala datować cmentarzysko na późny podokres lateński - tj. uznać za końcowe stadium rozwoju idei nekropoli sanktuaryjnych grupy kruszańskiej.

Badania zakończono.

JABŁONKA
woj. nowosądeckie
Stanowisko 20

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej
Zakład Archeologii
Małopolski w Krakowie

Badania prowadził mgr Paweł Valde-Nowak. Finansowała Komisja Archeologiczna Oddziału PAN w Krakowie. Pierwszy sezon badań. Obozowisko ze schyłku neolitu lub początków epoki brązu.

Stanowisko położone jest na prawym brzegu Czarnej

Orawy, na południowo-wschodnim zboczu Vertelowskiego Działu /697,5 m npm/, w widłach Czarnej Orawy i Potoku Zubrzyca. Zostało odkryte wiosną 1982 r. w trakcie badań powierzchniowych. Podjęte badania miały za zadanie ustalenie warunków zalegania zabytków i zasięgu obozowiska. W tym celu wykonano ciąg sondaży o ogólnej powierzchni 20 m². We wszystkich wykopach zarejestrowano brak obiektów zabytkowych, warstwy kulturowej itp. Bezpośrednio pod warstwą gleby współczesnej pojawiał się poziom zwietrzelistkowy fliszu magurskiego. Jedynie w warstwie ornej natrafiono na nieliczne wyroby krzemienne.

Ogólna liczba wyrobów, łącznie z zebranymi z powierzchni stanowiska, wynosi 15 egz., we wszystkich przypadkach wykonanych z krzemienia jurajskiego podkrakowskiego. Do bardziej charakterystycznych form należy zaliczyć wysoki drapacz o łuskanych bokach, dwa zgrzebka węgkowe oraz wiertnik. Ich cechy, a także pewne dane techniczne są typowe dla krzemieniarstwa schyłku neolitu i początków epoki brązu.

Nie planuje się kontynuacji badań wykopaliskowych.

JAKUSZOWICE, gm. Kazimierza Wielka
woj. kieleckie
Stanowisko 2

patrz
okres wpływów rzymskich

JĘDRYCHOWICE
woj. opolskie
Grodzisko II

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii

Badania prowadził zespół pod kierownictwem prof. dr. hab. Marka Gedla, w składzie: mgr Barbara Szybowicz, mgr Urszula Bąk oraz dr Jan Chochorowski i mgr Wojciech Blajer /autorzy sprawozdania/. Finansował Wojewódzki Zarząd Inwestycji Rolniczych w Opolu. Piąty sezon badań. Osada neolityczna, osada obronna z wczesnej epoki brązu.

Program prac przewidywał: 1/ dokończenie badań w obrębie głównego przekopu przecinającego całe stanowisko pasmem o szerokości 30 m wzdłuż osi N-S; 2/ rozpoznanie przy pomocy sondaży sytuacji w północnej i wschodniej części grodziska - w strefie fortyfikacji i na ich bezpośrednim przedpolu.

Podobnie jak w ub. roku całość prac ziemnych wykonywana była ręcznie. W ramach realizacji punktu "1" zdołano przebadać całość obszaru na południowym przedpolu fortyfikacji, gdzie znajdowała się większość obiektów oraz wykonano 3 przekroje przez fortyfikacje o łącznej szerokości 13 m, uzyskując rysunki i fotografie 5 profilów. W ramach realizacji punktu "2" wykonano we wschodniej partii grodziska rów